

VAS ÉS FÉM MUNKÁS

Foia oficială a Uniunii Muncitorilor în Fer, Metal și Chimică din România || A romániai vas, fém és vegyipari munkások országos szövetségének hivatalos közlönye

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 11

Az erdélyi vasmunkások konferenciája

A hunyad- és severin-megyei, valamint az ókirályságbeli vasmunkások konferenciája után, az erdélyi vasmunkások augusztus 7-én Clujon tartották meg a kerületi konferenciájukat a vasmunkás-otthon dísztermében. Az asztalokat, amelyek mellett Erdély különböző helységeiből összegyűlt kiküldöttek helyezkedtek el, pompás piros szegfűk díszítették. Ezek a kedves és remek virágok ünnepélyes színezetet adtak a konferenciának.

A fontos gazdasági, társadalmi és szakmai kérdések letárgyalása impozáns és magas színvonalon folyt le. A küldöttek beszédeiből egy igen fontos megállapítást szűrhetünk le, amely teljes figyelmet érdemel: a vasmunkások szakszervezetekbe való tömörülésének szükségességét. A végső következtetés, amelyre a küldöttek jutottak, az: hogy szervező és a tömeget felvilágosító munkát tovább kell minden megalkuvás nélkül folytatni, mindazon nehézségek ellenére is, amelyet a munkaadók e cél útjába gördítenek. A küldöttek teljes tudatában vannak a súlyos időknek, amelyeken keresztül kell mennünk és a nehéz feladatnak, amely a munkásmozgalm terén a szakszervezeti vezetőségek vállát terheli.

A konferenciát délelőtt 10 órakor Bruder Ferenc szaktárs nyitja meg, aki üdvözlő az egybegyűlt küldötteket s aztán általános vonalakban ismerteti azokat a feltételeket, amelyek mellett az erdélyi munkások dolgoznak.

Jordáky Lajos a kolozsvári helyi szaktanács nevében köszönti a konferencia tagjait, megemlékezően arról, hogy a munkásság gazdasági jóléte és műveltségi színvonalának emelése érdekében folytatott harcban a vasmunkásság mindig az élen küzdött, egyben sikert kíván az értekezlet munkájához.

Rusu Simion, a Vasmunkás Szövetség titkára, a Szövetség üdvözlőjét tolmácsolja és tágkörű beszédet tart a romániai munkáskérdésekről. Ismerteti részletesen a Szövetség által összehívott előző két kerületi értekezlet lefolyását, valamint azok gyakorlati eredményeit. Erdély a háború után fontos ipari központtá vált és ilyen körülmények között a vasmunkásságnak fontos érdeke, hogy szakmai szervezetekbe egyesüljön. Minthogy a munkaadók egyesületei hatalmasak, nekünk is fel kell a magunk gránitszikláját: „a szakszervezetet” emelnünk, amely rendíthetetlenül fog állani minden körülmények között a munkásság léteérének szolgálatában.

Munkástörvényeink vannak, azoknak betartása azonban sokban függ a munkásság öntudatától, a szervezetek tagjainak szolidaritásától. A vasmunkásság mindenütt kéri a szabad egyesülési jogot, amelyet a törvény és az új alkotmány is biztosít számára, annak dacára, hogy ezért őt a munkaadók lekicsinylik, semmibe veszik és üldözik. Vannak még Erdélyben is olyan munkaadók, akik üldözik és elbocsájtják azt a munkást, aki a szervezkedés jogával élni akar. De mi haszna? A vasmunkásság kitart jogai érvényesítése mellett és az igaz ügy győzni fog!

Hirlik, hogy a munkaügyi minisztérium jelenleg a szakmai szervezetek törvénytervezetén dolgozik, amely lényeges változtatásokat sejtet a szakszervezetek mai felépítésébe. Mi a szabad szervezkedés hívei vagyunk. Ez az elv nem szabad csorbát szenvedjen, mert ettől függ egy jobb jövő kivirulása a munkáosztály, a román nép számára. (Hosszantartó taps).

Pálffy szaktárs, a cluj szakszervezet titkára, a cluj és szomszédos megyék munkásainak helyzetéről tart részletes beszámolót. A cluj és a határos megyék munkásainak béreit összehasonlítva, kitűnik ez utóbbiak béreinek rendkívül alacsony volta, ami annak a következménye, hogy vidéki munkásoknak nincs erős szervezetük.

Felhívja vidéki a küldötteket, hogy fogjanak hozzá a munkások rendszeres megszervezéséhez, hogy megteremthesék ők is a kollektív szerződések útján való bérmegállapítást. A

berger (Satu-Mare) szaktársak. Mindegyik kiküldött a képviselt helység munkásainak helyzetével foglalkozik és kéri, hogy a munkásmozgalm illetékes fórumai kezdjenek akciót a bérminimum törvénybehozatala, a Társadalmi biztosító önkormányzata, az aggkori nyugdíj bevezetése és a munkakamarai választások kiírása érdekében.

A munkássajtó tekintetében Bruder szaktárs indítványára a konferencia felhívja a munkásságot, hogy támogassa és terjessze minél szélesebb körben a „Lumea Nouă” és az „Előre” munkáslapokat.

A vasmunkások erdélyi konferenciája az értekezlet eredményeként a következő

határozati javaslatot

fogadta el:

Az erdélyi vasmunkások augusztus 7-én Clujon, 36 kiküldött jelenlétében megtartott konferenciája tárgyalás alá véve a munkásság gazdasági és szociális helyzetét, valamint a szervezkedési szabadság kérdését, a következőket határozza:

A konferencia mindenekelőtt megállapítja, hogy a vasmunkások életmódja nincs arányban az életszínvonalmal és drágasággal, amely okból kifolyólag a munkásság nyomora egyre jobban mélyül.

A konferencia azon véleményének ad kifejezést, hogy a vasmunkások egyes kategóriájánál szükséges, hogy a bérminimum törvényhozás útján állapítsák meg, ugyancsak ily úton van szükség az összes munkások béreinek emelésére is.

Ami a szakmai szervezkedést illeti, a konferencia megállapítja, hogy egyes vállalatok munkaadói üldözik azt a munkást, amely szervezkedni akar és így igyekszik elfojtani minden kezdeményezést, amely a munkások törvényes szervezkedésére irányul.

Az értekezlet tudomására jutván, hogy a munkaügyi minisztérium a szakmai egyesületek törvényének módosításán dolgozik, kéri a Miniszter urat, hogy a munkásság szabad szervezkedési jogát szüntesse ki.

A szabad szervezkedési jog minden demokratikus rendszerű államban fennáll. A szabad egyesülési jog gyakorlása nemcsak a munkáosztály közvetlen érdekeit, hanem az államérdekeit is szolgálja, mivel a szabad szakszervezeteknek a jövőben nagy szerep jut a fontos gazdasági és társadalmi kérdések megoldásában.

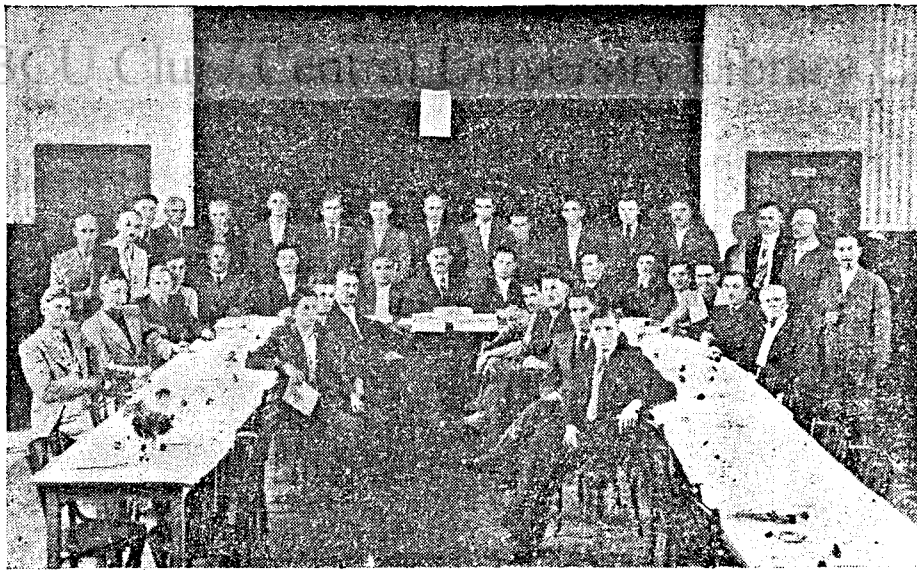
Az erőszak eszméjén megalakult szervezetek nem lesznek képesek a tőke és munka közötti küzdelemben betöltendő szerep teljesítésére. ezért ezek a szervezetek már születésüktől fogva halálra vannak ítéelve.

Minthogy a konferencia tudomása szerint a társadalombiztosító törvény is módosítás alá kerül, kéri, hogy ez intézmény számára a legmesszebbmenő önkormányzat biztosítsák, valamint kéri az aggkori nyugdíj bevezetését is, minden biztosított részére.

A konferencia meggyőződése az, hogy ennek az intézménynek a vezetése az érdekelt felek: a munkaadók és a munkások kezében kell legyen, az állam pedig az ellenőrzés jogát gyakorolja.

A konferencia megállapítja, hogy a munkakamarák intézménye a jelenlegi formájában semmi hasznot nem hozott a munkásságnak.

A munkásság kéri a munkakamarai általános választások kiírását, hogy ennek az intézménynek a vezetésére azok kerüljenek, akik a munkásság bizalmát bírják.

A konferencia résztvevői

cluj szervezettel kapcsolatosan ismerteti annak taglétszámát, amely jelenleg 703, amelyből 33 munkanélküli. 1937-ben a szervezet útján 87 tag talált elhelyezést. Vasöntő, vasesztergályos, villanszerelő és bádogos tagok között nincs munkanélküli. A vasmunkások 95%-a kollektív szerződés alapján dolgozik. A Villamos Üzemek, a Vizművek és a Dermata-gyár kollektív szerződésai az országban létező legjobb szerződések közé tartoznak. A kollektív szerződésekben biztosított munkadíjak átlaga 20 lei óránként.

Beszámolójában tovább haladva Pálffy szaktárs a magyar nemzetiségű munkásság kérdésével foglalkozik. Mi sokszor bebizonyítottuk őszinte lojalitásunkat — mondja az előadó — a román állammal szemben és azt hisszük, hogy mint román állampolgároknak jogos a kérésünk, amikor az anyanyelv szabadságát kérjük. Az a munkás, amelyik nem fejezheti ki magát anyanyelvén, sokszor a körülmények áldozatává válik. Meggyőződésünk az, hogy az államnak is érdeke, hogy az ország érdekeivel lelkiileg egybeforró állampolgárai legyenek tekintet nélkül arra, hogy milyen nyelvet beszélnek.

Beszélnék még Ursu (Turda), Schneg (Cluj), Veres (Tg.-Mureș), Cozea (Turda), Șerbu (Uioara), Neumann (Cluj), Knezsinek (Oradea), Gold-

A munkafelügyelet tekintetében a konferencia véleménye az, hogy a felügyelettel megbízott szervek csak akkor működhetnek sikeresen, ha végrehajtó hatalommal rendelkeznek.

Tekintettel a sokoldalú munkáskérdésekre, valamint arra, hogy az életnővő megjavítása, a kollektív szerződések megkötése s ott, ahol ezek már léteznek, ezek megjavítása, mindezen problémák az alapos szervezkedés, a munkásosztály öntudatosságától és szolidaritásától függenek, a konferencia utasítja a gyárak és vállalatok vasmunkásait, hogy kezdjenek hozzá azonnal minden irányban a szervezési munkához s ne szüntessék be ily irányú működésüket mindaddig, amíg az utolsó vasmunkás is nem lép be a szervezetbe.

Bruder szaktárs megköszönve a küldötteknek a konferencia keretén belül kifejtett munkálkodását, a konferenciát bezárja.

A szakszervezeti mozgalom célja

A szakszervezeti mozgalom a munkásosztály küzdelmének egyik eszköze arra, hogy a magántulajdon elvén alapuló tökéletes termelési rendszerben a maga részére olyan életfeltételeket vívjon ki, amely a civilizált modern munkást munkája ellenében megilleti.

A kapitalizmus a bérmunkásság munkabérét átlag abban a legkisebb összegben állapítja meg, amely csak éppen arra elég, hogy a munkás a legszükségesebb eledelt, ruhát, lakást tudja megszerezni és gyermekeket nevelni, új nemzedékül a kapitalizmus számára.

Ez a minimum (legkisebb bér) egyenlő az állandó tengődéssel, a nyomorgással, amelyen alul már az elzüllés vagy éhenhalás következik.

A tökéletes termelési mód szükségszerűleg vontatja maga után az egymagában gyenge munkás egyesülését társaival, hogy így egyesülten, erejük összetevésével emeljék magasabb fokra élettartásukat a kapitalizmus által megállapított minimumnál. Így keletkeztek a kapitalisztikus termelési mód elleni védekezésre a munkásszakszervezetek, amelyeknek helyes meghatározása tehát az, hogy: a szakszervezet egy szakma vagy termelési ág munkásainak egyesülése, egymás kölcsönös segítségére a létért való küzdelemben, kölcsönös támogatásra és ellentállásra, egy szóval az egyéni és közös érdekek egyetértő védelmére.

Eleinte minden szakma munkásai külön-külön alkottak maguknak szakszervezeteket, amelyekben a szakma tagjainak érdekeit védelmezték, később azonban — a kapitalizmus fejlődése és térhódításával — a rokoniparágak elszigetelt szakegyletei iparnem szerinti szövetségekké olvadtak össze, hogy működésük kiterjedjen a szakma mindenfajta munkásaira és az egész országra. Ezek a szakegyletek és szövetségek ismét kerestek és találtak kapcsolatot egymás között és mivel a cél minden szakma szervezetében egy volt: a munkásság életérdekeinek védelme a tökéletes osztály kizsákmányolásával szemben, fogalmilag az összes szakszervezetek működése egy egységes egészévé olvadt össze s ez alkotja ma minden országban a szakszervezeti mozgalmat vagy ahogy szintén nevezzük, a munkásság gazdasági küzdelmét.

A szakszervezeti mozgalom arra való, hogy a munkásság általa határt szabjon a kapitalizmus kizsákmányolásának, javítsa a maga és családja életviszonyait, megkönnyítse az életküzdelmet a bér- és munkaviszonyok megállapításába való befolyással, a tökéletes egyeduralmának meggátolásával.

A szakszervezeti mozgalom mindeme céljai olyan szükséglete a mai bérmunkásságnak, amelyekről csak a nyomor és nélkülözések elviselése árán mondhat le. A polgári közgazdaságtan a munkás és munkáltató közötti viszonyt „szabad egyezkedésnek” nyilvánítja, úgy okoskodván, hogy a munkás — mint szabad ember — akkor is ott áll munkába, amikor akar és akinél akar, viszont a munkáltató azt és akkor veszi fel, akit akar és amikor rá szüksége van. Csakhogy a munkás és munkáltató közötti viszonyt ilyen formában való meghatározása hamis, mert ha el is fogadjuk azt a tételt, hogy a munkás szabadon rendelkezik a munkaerejével, amely neki vagyona, árúja, ez az áru azonban elválaszthatatlanul össze van kötve a munkás énjével és saját személyének fentartása a pusztán nyers természeti szükséglet az életfenntartás eszközeinek megszerzésére, olyan kényszerhelyzetbe hozza a vagyontalan munkást, amelyben a vagyonos munkáltató, a kapitalista, nem kerül soha, ha még oly sürgős is a munkája és munkásszükséglete. A munkást tehát a létfenntartása kényszeríti arra, hogy elmenjen a kapitalistához munkát vállalni, árúját eladni. És amikor a polgári közgazdász szabad egyezkedésről fecseg, akkor tulajdonképpen szemben áll egymással a vagyontalan,

éhes, dolgozni kényszerült munkás és a vagyonos, jóllakott munkáltató. Ugyanezen okok és ténykörményeknél fogva az egyes munkás sohasem képes a gazdaságilag erősebb kapitalizmussal szemben a maga életérdekeit kellőképpen érvényesíteni, hanem csak úgy, ha társaival egyesülve — a szakszervezetben — az egész szakmára vagy üzemre kiterjedőleg együttesen (kollektíve) állapítják meg a bér- és munkaviszonyokat: a legkisebb bért (bérminimum), a munkaórák számát (maximális munkaidő), az időn túli és ünnepnapra munka jobb díjazását, az otthontól távol eső munkák végzésének körülményeit (vidéki pótlékok, utazás, lakás, ételmezés megtérítése stb.) és a munkarend foglalatát.

Csak az így egységesen, minden munkáltatóra kötelező és minden munkásra érvényes megállapodások mellett találja meg a ma munkása a maga életszámadását, ezt pedig csak a szakszervezeti mozgalommal lehet elérni. Ezért szükséges a bérmunkásnak — minden bérmunkásnak — a szakszervezetbe való belépése. Ezt a szükségességet a közömbös munkásokkal megértetni, arról őket fölvilágosítani és ezzel a szakszervezeti mozgalomnak megnyerni, ez képezi a szakszervezetek feladatát. Az így megnyert, a szakszervezetbe bevont munkássággal megértetni osztályhelyzetét, emelni intelligenciáját és ezzel fokozni életigényeit, az a célja és feladata a szakszervezetek nevelésének, a rendszeres oktatásnak.

A munkásság életviszonyairól mindenki által látható képet kell adni, a munkások életküzdelmét és életfenntartása eszközeinek elégtelenségét bizonyítani és ezzel a munkásság előtt a küzdelem szükségességét világossá kell tenni.

A munkanélküli és utassegélyek, jogvédelem és egyéb szakszervezeti intézmények nem célok, hanem csak eszközök, a főcél: a munkásság gazdasági jobbléte és gazdasági függetlenségének kiküzdése a kapitalizmussal szemben.

A munkásság szakszervezeti mozgalma minden országban egy és ugyanazon célokért folytat küzdelmet, ami abból ered, mert a tökéletes termelési rendszer mindenütt egyformán nyomja el, egyformán zsákmányolja ki a munkásokat és egyformán tartja gazdasági függőségben. Nemzetközi lévén a kizsákmányolás, nemzetközi a munkásság ellene folytatott küzdelme is.

A szakszervezeti mozgalom célja tehát: emelni a munkásság szociális (társadalmi) helyzetét, arányba hozni a bérkeresetet az élettartás igényeivel és szükségleteivel, meg rövidíteni a munkásság munkaerejének méltánytalan kizsákmányolását a tökéletes által, művelni, oktatni a munkásságot, hogy osztályhelyzetét megértve, magának és családjának boldogabb létet teremtsen, a jövődönnek és az országnak öntudatos, küzdő harcosa legyen.

A munkások szabadidejének felhasználása vagy „Munka és jókedv”

A munkaügyi minisztérium kezdeményezésére megtörtént az első lépés a munkások, irodai és kereskedelmi alkalmazottak szabadidejének célirányos felhasználására, úgy mint azt a külföldi ipari államok is megszervezték.

Az első bevezető kirándulás augusztus 14-én volt, amikor is közel 1000 munkás, magántisztviselő, kereskedelmi alkalmazott és kisiparos érkezett Bucurestibe az ország különböző részeiből. A program szerint vasárnap délelőtt a kirándulók a hősök sírját keresték fel és koszorút helyeztek a sírra. Este a „Scala”-mozi termében ünnepléses előadást rendeztek a kirándulók részére, mely alkalommal Ralea munkaügyi miniszter ur nagy beszédben ismertette a munkaügyi minisztérium eddigi tevékenységét és a jövőre kitűzött programot. Egyben bejelentette a kormány azon elhatározását, melyszerint rövid időn belül bevezetik az aggróki nyugdíj-biztosítást.

Augusztus 15-én reggel a kirándulók Constantára utaztak. Meglátogatták a tengeri kikötőt, majd hajókirándulást tettek a tengeren.

A munkaügyi minisztérium programja széleskörű tervet foglal magában. A „Munka és jókedv” gyűjtőfogalom. És ennek a keretben akarják kifejleszteni a kirándulások mellett: a turisztikát, a különböző sport-nemeket, a színjátszást és a mozielőadásokat.

A munkaügyi minisztérium ezirányú kezdeményezése nagy jelentőséggel bír a munkásosztály részére. Általános érdekeket foglal magában, de főként a munkásság érdekeit érinti elsősorban, hogy megadassék a lehetőség, különösen azon szervezetlen munkásréteg számára, akik eddig korcsmákban töltötték szabadidejüket (ha volt), ezután azt hasznosabb szórakozásra használni fel. Hogy a munkások is élvezzék a szabad és tiszta levegőt, örüljenek a természet csodás szépségének, hogy aztán 1—2 napi pihenés után új erővel álljanak ismét a teremtő munka szolgálatába.

Hogy mindezen magas és szép elgondolások és kezdeményezések tartósan valósággá váltassanak, elsősorban szükséges olyan munkafeltételeket létrehozni, amelyek mellett a munkások nagy tömegei rendelkezhetnek is a szükséges szabadidővel. Mert azon gyárak és üzemek munkásaival kapcsolatban, ahol még ma is 72—80 órát dolgoznak hetenként, nem beszélhetünk szabadidőről, sem pedig jókedvről. Éppen ezért első és legsürgősebb feladatnak tartjuk, hogy a miniszter ur szigorú intézkedéseket fogantasson a 8-órás munkaidő betartása tekintetében az összes ipari és kereskedelmi vállalatoknál. Mert másképpen csak a régi eredményhez érünk: lesz munka bőségesen, de annál kevesebb lesz a jókedv.

Egy másik feladat, amit nem szabad szem elől téveszteni a szabadidő felhasználásának megszervezésén kívül: biztosítani kell olyan életstandardot, amely fel emeli a ma nyomorban sanyaló munkást olyan kulturális és erkölcsi színvonalra, amelyre az ország általános gazdasági fejlődése érdekében szükség van. A munkásságot ehhez hozzá kell segíteni. És elsősorban a szakszervezeti szabadság biztosítása által, hogy a saját erejével és érdekeinek szem előtt tartásával kivívja az általa teremtett javakból azt a részt, ami őt munkája után megilleti.

Új rendelkezés a felmondásokra nézve és a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény módosítása

A Hivatalos Lap augusztus 4-iki számában a munkásságot is közelről érintő két törvény jelent meg. Az egyik, a munkaszerződésekről szóló törvény 78. és 93. szakaszainak a módosításával, kötelezővé teszi a felmondás írásbeli indokolását, bármely részről is történné a felmondás; a másik a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény több rendelkezését módosítja.

Írásban kell indokolni a felmondást

A munkaszerződésekről szóló törvénnyel kapcsolatos rendelet törvény ennek a törvénynek csak a 78. és 93. szakaszait módosítja. A 78. szakasz módosított szövege ez (a dült betűből szedet rész új szöveg):

78. szakasz. — A nem meghatározott időre szóló egyéni munkaszerződés: (vagyis alkalmazási viszony) bármely fél akaratából felmondható, azzal a kötelezettséggel, hogy a szerződésbeli (azaz: az alkalmazással járó) kötelezettségek megszűnésének időpontja a másik szerződőfélnek előzetesen tudtára adandó.

A felmondás a szerződésbeli kötelezettségek megszűnésének időpontját legalább 14 nappal kel megelőzze, kivéve azon eseteket, melyekre nézve jelen törvény másképpen rendelkezik. (Ilyen kivételt képező esetek: a két hetes probaidő, valamint az olyan esetek, amikor a törvény megengedi a rögtöni elbocsátást, vagy kilépést).

A *jentí bekezdésekben előirt felmondási joggal élő szerződőfél* (munkaadó vagy alkalmazott) *köteles írásban közölni a másik szerződőféllel a felmondás okát.*

A *munkaszerződés* (alkalmazási viszony) *felmondására vonatkozó jog gyakorlásánál előkövetet visszaélés az ezen törvény 82. szakaszánál megállapított kártérítésen kívül külön kártérítésre ad jogot.*

Az *indok feltüntetés nélküli felmondás szintén visszaélésnek* (azaz: törvényellenesnek) *tekintik.*

Az állandó jellegű kondíció felmondása tehát, akár a munkaadó, akár a munkás részéről történik az, ezután írásban adandó tudtára a másik félnek a felmondás indokának a feltüntetésével, ami azt jelenti, hogy az indokolás nélküli felmondást, miután nem felel meg a törvény követelményeinek, nem kell tudomásul venni. Ha nincs is benne, de a rendelet törvény szelleme szerint az is visszaélés számba megy, ha a felmondás indokul nem az igazi okot tüntetik fel.

A felmondási idő az ipari munkások részére 14 nap. (A törvény azonban nem zárja ki az ennél hosszabb felmondási időt.)

A munka szerződésről szóló törvény 78. szakaszát 1932-ben oly értelemben egészítették ki, hogy a szerződő felek a felmondási időt nem szálíthatják le és nem hatálytalaníthatják, sem az alkalmazási viszony megszűnte előtt, sem azután, még az esetben sem, ha az egyébként a közös akaratukkal történe. Ez továbbra is érvényben marad.

A fenti módosításban hivatkozás történik a törvény 82. szakaszára. Ez a szakasz ugyintézkedik, hogy „a felmondási idő be nem tartása a felmondási időre járó munkabér összegével egyenlő kártérítésre ad jogot, anélkül, hogy valamely sérelem fenforgását igazolni kellene“.

A rendelet törvény a munkaszerződésekről szóló törvény 93. szakaszát is módosítja. Ez a szakasz a kereskedelmi és magánalkalmazottak felmondási idejét szabályozza; a módosítás pedig abból áll, hogy a rendelet törvény ezeknél is bevezeti a felmondás irásiban való indokolásának kötelezettségét.

A vasárnapi munkaszünetről szóló jelenlegi törvény 1925-ben lépett életbe s azóta számos miniszteri rendelettel egészítették ki. A

törvény számos rendelkezése azonban, különösen az ókirályságban, csak papíron volt meg s így a mostani módosító rendelet törvény főleg azért vált szükségessé, hogy a törvény intézkedéseit összhangba hozza a gyakorlati élet követelményeivel.

Az új rendelet törvény június 8-ának a beiktatásával a következő 12 törvényes ünnepnapot írja elő:

1. Újév (január 1);
2. Vízkereszt (január 6);
3. Január 24 (nemz. ünnep);
4. Szentgyörgy napja (ápr. 23);
5. Gör.-kel. husv. első napja;
6. Husvéthétfő;
7. Május 1;
8. Május 10;
9. Hősök napja;
10. Június 8;
11. Karácsony első napja;
12. Karácsony 2-ik napja.

A törvényes vasárnapi és ünnepnap munkaszünet teljes 24 óra és legkésőbb vasárnap reggel 6 órakor kezdődik.

A munkabalesetekről

A munkabalesetek veszedelmes módon szaporodnak. Csaknem mindennap megjelenik az újságokban 2—3 munkabaleset híre. Ezek a hírek azonban, csak gyenge visszhangjai a ténylegesen megtörtént munkabalesetek számának. Ezekből azt a könnyelműséget és nemtörődömséget láthatjuk meg, amelyeket a munkabaleseteket okozza és amellyel ezeket kezelik.

A munkabalesetek legnagyobb része a megfelelő elhárító eszközök hiánya miatt történik (a szerszámok és berendezések védőkezelésük hiánya, ezek rossz működése, rossz kézi szerszámok, vagy rosszul alkalmazott szerszámok stb.) Ha a balesetek megtörténe, sokszor a legsúlyosabb következményeket vonják maguk után: betegségeket, rokkantságot, sőt halált is, a megfelelő elsősegélyre alkalmas eszközök hiányában az orvos megérkezéig.

Ugy a munkabalesetek elhárítására, mint az elsősegélynyújtásra vonatkozólag országunk törvényei sokféle intézkedést tartalmaznak, amelyek — ha azok ténylegesen alkalmazást nyernének — csökkenti ezeknek a baleseteknek a számát és súlyosságát.

Ami a munkabalesetek esetén adandó elsősegélyt illeti az ipari egészségügyi szabályzatok egyes intézkedései kötelezővé teszik a vállalatok részére, hogy elsősegélyt nyújtó helyük legyen, megfelelő egészségügyi és gyógyszerészeti felszereléssel, amely az orvos megérkezéig, vagy akár annak tevékenységénél használható legyen.

A valóságban azonban, ezek a törvényben írt rendelkezések a mai napig a legnagyobb részben holt betűk maradtak.

A nagy iparvállalatoknak igaz, hogy vannak köztözhelyeik, de ezek legtöbbször rosszul gondozottak elhanyagoltak, úgy, hogy szükség esetén használhatatlanok. A közép- és kisvállalatoknak még ez az árnyképe sincs meg a törvény rendelkezései végrehajtásának.

Ebben a tekintetben tehát mindent meg kell tenni, hogy a nagy-, közép- és kisipari vállalatok összhangban dolgozzanak a törvény rendelkezéseivel, felállítván elsősegélyt nyújtó helyeket munkabalesetekre való használatra, felszerelve a szükséges egészségügyi és gyógyszerészeti kellékekkel.

E célból szükséges:

a) hogy a Munkaügyi és Egészségügyi Minisztérium, valamint a Társadalombiztosító Központjának szervei olyan utasítást kapjanak, hogy szigorúan ellenőrizzék az ipari vállalatokat, kényszerítve őket ezirányban a törvény alkalmazására;

b) hogy a munkaadók szervezetei, különösen az U. G. I. R. valamint a többi munkaadók szervezetei támogassák ezt az akciót;

c) hogy a munkások szakszervezetei is támogassák az akciót;

d) hogy propaganda szerveztesse az elsősegélyt nyújtó helyek felszerelésére a vállalatokban, egyszerű, de szűzestív képes reklámok, vizsgálatok és sajtókampány stb. útján.

Természetes, hogy vannak még más módjai

is annak, hogy az elsősegélyhelyek fellállítására vonatkozó törvény alkalmazása gyakorlati uton megvalósítható legyen, de e cikk keretén belül ezekkel részletesebben nem foglalkozhatunk. Csak azt említjük fel, hogy más országokban, mint Anglia, Amerika, Csehszlovákia, a Skandináv-Államok, Németország, Olaszországban bámulatos eredményeket értek el, nemcsak a munkabalesetek elhárítása tekintetében — (ezzel a fejezettel külön cikkben óhajtunk foglalkozni) — de különösen a munkabaleseteknél adandó gyorssegélyek tekintetében. A Társadalombiztosító Központ felügyeleti szerveinek alkalma volt ezeket a megvalósításokat a helyszínen tanulmányozni, úgy, hogy egy hasonló tevékenység megszervezése éppen ezen szervek vezetése alatt lenne megvalósítható.

De elsősorban szükség van: a hatóságok részéről megértésre — és hisszük, hogy ez nem hiányozhat akkor, amidőn a statisztika a balesetek elszomorító szaporodását mutatja — másodsorban az iparvállalatok részéről jóakaratra. Nem hisszük, hogy ez is hiányozhat a mai időkben, amikor az egész világ mindenféle uton kifejezésre akarja juttatni a munkásság iránti gondoskodását és érdeklődését. Tehát a munkások szabadideje felhasználásának megszervezése mellett — és mindenestre ezelőtt — szükséges a balesetek elhárításának megszervezése és a elsősegélyhelyek felállítása az esetre, ha a baleset elkerülhetetlenné vált.

A szociális kiegyenlítőds

Németországban főtémája a nemzeti szociálista lapoknak, hogy csak a mai rendszer keretén belül lehet megvalósítani a szociális kiegyenlítőds. Ez szerintük azt jelenti, hogy nincsen szociális ellentét a munka és a tőke között. Ez azonban csak elmélet, mert a gyakorlat egészen más képet mutat.

Egy nemrég megjelent hivatalos statisztikai kimutatás elismeri, hogy a munkabérek 1937-ben átlagosan 20%-kal kisebbek az 1929. évi munkabérekénél. Később ezt az adatot megcáfolták, ami azonban csak részben sikerült, mert a termelés és a munkabér statisztikája egészen más képet mutat. A német ipar által termelt áru bruttóértéke 1937-ben az előző évvel szemben 11%-kal nagyobb. A kifizetett munkabér 38,3 milliárd márka, ami az előző évvel szemben 9,5%-os béremelést jelent. Ez a többkereset abból adódik, hogy a német munkásság több túlórárt dolgozott, nem pedig a béremelésből. 1929. évben Németországban 17,9 millió munkásnak 43 milliárd márka volt az összkeresete. 1937-ben a foglalkoztatott munkások száma 19,2 millió, vagyis 1,3 millióval több. A munkabér ennek ellenére 33,3 milliárd márka, vagyis 4,7 milliárd márkával (11%) kevesebb, mint 1929-ben, habár a munkások száma 1,3 millióval volt nagyobb és hosszabb munkaidőn át dolgoztak, mint 1929-ben. Ezt egészítik ki azok az adatok, amelyek szerint a vállalatok tiszta jövedelme 3,2%-kal emelkedett. Ezt nevezik Németországban „szociális“ kiegyenlítődsnek.

Döntőbíró elé került a zsilvölgyi munkások kollektív szerződése

A zsilvölgyi bányatelepek mintegy 6000 munkásnak kollektív szerződés tárgyalása a befejezéshez jutott. Amint lapunk előbbi számában megemlékeztünk róla, az előzetes tárgyalások nem vezettek teljes eredményre, tekintettel arra, hogy a felek mindkét részről ragaszkodtak eredeti álláspontjukhoz. Így főként három pontban nem tudtak megegyezni. A munkások fentartották a 20%-os fizetésemelés iránti kérésüket, továbbá kérték a lakbérjárulékok felemelését 100 leiről 150.— leire, 200.-ról 300.-ra és 300.-ról 400.— leire, havonta, valamint a szénjárandóság (tüzelőanyag) 1000 kg-ra való felemelését.

A fizetésemelésre vonatkozólag az igazgatóság bár elismerte az életszükségleti cikkek árainak emelkedését, mégis visszautasította a munkabérvaját, hivatkozással a széntermeléshez szükséges anyagok megdrágulására.

Az ügy a kötelező döntőbíró elé került és a felek egyetértően Stavri Cunescu urat, a munkaügyi minisztérium vezérigazgatóját választották meg a döntőbíró elnökévé.

Cunescu vezérigazgató ur a feleket augusztus 23 és 24-ére Bucurestibe tárgyalásra hívta össze.

A tárgyalások folyamán a bányatársulat engedett a lakberek kérdésében. A megállapodás a következő:

Nőtlen munkások lakbérjáruléka 150 Lei havonta
Nős munkások lakbérjáruléka 300 „ „
Nős munkásoknak 3 családtagnál
feljebb lakbérjáruléka . . . 400 „ „

A tüzelőanyagra vonatkozólag oly megállapodás jött létre, hogy az igazgatóság igazolt esetekben engedélyez az eddigi mennyiségen felül még 500 kgr. szenet.

A fizetések tekintetében a felek nem tudtak megegyezést kötni. Így e kérdés eldöntése a döntőbíró elnöke belátására bízott. A döntést a legközelebbi időn belül kihirdeti a döntőbíró elnöke. A döntőbírósi ülésen a zsilvölgyi vas-munkásságot Gárbovean Simon szaktárs képviselte.

A Villamos üzem és a petrosenij Központi Műhely munkásai és az igazgatóság között kötendő kollektív szerződés tárgyalása szeptember hóban kezdődik meg. Ennek a szerződésnek az életbelépésig a régi szerződés pontjai az érvényesek. Az esetben, ha a többi üzemek munkásai béremelésben részesülnek, ugyanazon béremelés biztosítatik a Villamos Üzemek és a Központi Műhelyek munkásai részére a szeptemberben kötendő kollektív szerződésben.

A csehszlovákiai általános munkásmozgalom helyzete

A csehszlovákiai Országos Szaktanács terjedelmes beszámolót adott ki működéséről, amely az általános szakszervezeti mozgalom újabb előrehaladásáról számol be az egységesség és erősödés tekintetében.

A jelentésből kitűnik az, hogy az elért bérszínvonal megvédésére a Szaktanács kérte a kollektív szerződések védelmét, amit egy külön kormányrendelet szabályozott is.

Ami a taglétszámot illeti, a Szaktanácsnak az 1936. év elején 628.668 tagja, míg az év végén 684.041 tagja volt. Ez a szám magában foglalja a reichenbergi német szaktanács utján csatlakozott 16 német szövetség 202.589 tagját is. A tagok között 1936 végén 129.393, vagyis a taglétszám 18,9 százaléka nő volt. A csatlakozott szövetségek közül a legjelentékenyebbek a következők: fém munkások 92.439, magánalkalmazottak 64.711, vasutasok 49.107, építőmunkások 42.891, mezőgazdasági és erdőmunkások 26.837, textilesek 25.214, vegyipari munkások 22.439, bányászok 22.194, közüzemi alkalmazottak 19.159, élelmezési munkások 18.023, famunkások 16.029 taggal. A német szövetségek közül legnagyobbak: a textilesek 43.883, fém munkások 26.558, magánalkalmazottak 22.639 és a vasutasok 15.967 taggal.

A szövetségek összbevétele 161.629.731 csehkoronára, míg a kiadások összege 155.579.373 csehkoronára emelkedett. A kiadások között a legjelentékenyebb összeggel, 90.292.192 Kc-val, vagyis 58 százalékkal, a tagoknak kifizetett segélyek szerepelnek. A segélyek legnagyobb részét, 72.157.277 Kc-t, a munkanélküli segély képezi. Rokkantsági, agkori, beteg és rendkívüli segély címén kerekken 15.000.000 Kc-t fizettek ki a szövetségek. A csatlakozott szövetségek kiadtak 105 szaklapot, amelyekből 60 csehszlovák, 41 német, 2 magyar és 2 lengyel. A Központi Szaktanácsnak 29 kerületi titkársága van, amelyek a különböző területeknek szervezetei között tartják fenn a kapcsolatot.

Céget változtatott a cluji Vasöntőde. A cluji Vasöntőde és Gépgyár Rt., cégét „Corvinus“ Cluji Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaságra változtatta át. Ugyanakkor dr. Aurel Socol, Czitrom László és Steiner Ervin igazgatósági tagok helyébe az igazgatóságba választottak prof. dr. Silviu Dragomir, prof. dr. Coriolan Tătaru, Oct. Stoichița, Chr. Penescu-Kertsch és dr. Eugen Dunca.

Kisebbségi kérdések és a munkásság

Nemzeti kisebbségi kérdés volt és lesz. Lesz mindaddig, amíg a világ népei a közös megértés alapjára nem helyezik politikai, szociális és gazdasági érdekeiket. És lesz kisebbségi kérdés Európában azért is, mert az egyes országok határait úgy megvonni, hogy nemzeti kisebbségek ne kerüljenek az államot alkotó — tehát a nemzeti többséget képező — nép közé, nem lehet. Így volt ez a régi Ausztria-Magyarországon, de ugyanez a helyzet ugyszólván ma is Európa legtöbb államaiban. Minden államban élnek kisebb-nagyobb számban nemzeti kisebbségi népek.

A világháborút követő békeszerződések megkötésének egyik sarkalatos pontját képezte az a cél, hogy az egy fajhoz tartozó és egy nyelvet beszélő népeket úgy csoportosítsák, hogy azok együvé tartozzanak. Az elgondolás szép és magasztosnak tekinthető, mert ha azt valóságossá lehetett volna váltani, sok olyan kérdést küszöbölt volna ki, ami ma is a világpolitikában az egyenetlenségnek a melegágya.

Bár Európa egyes területeinek kisebbségeit felszabadították, de más területek nemzetiségeit kisebbségi sorsba juttatták. Ez az állapot aztán állandó körforgásszerű nyugtalan atmoszférát teremt az egyes országokban, ami kihatással van egész világországok népeinek békés és nyugodt életmegnyilvánulására.

Igy a csehszlovák állam nemzeti kisebbségi kérdése már hónapok óta szinte háborús feszültséget rejteget magában. Bár közismert dolog mindenki előtt, hogy Csehszlovákia azon országok közé tartozott a múltban is, amely bizonyos megértéssel kezelte a nemzeti kisebbségek ügyét, azonban mindenek dacára bizonyára főbenjáró indokok készítették a kisebbségben élő népeket olymértű panaszokra, amelyek a cseh kormányköröket is meggyőzték messzemenő kisebbségi jogok kiterjesztésére. És minden remény megvan rá, hogy a cseh állam olyan megoldást fog találni, amely eloszlatja azt a feszültséget, ami izgalomban tartja saját országa és a szomszédos államok népeit is. Hisz Csehszlovákia a demokrácián épült fel és a demokrácia: a szabadság, az egyenlőség és a népek békés együttélésének a záloga.

De nemcsak Csehszlovákiában, hanem minden egyes államban, amelyben kisebbségek élnek, a kormánykörök a kérdés olymértű rendezésére törekcsenek, hogy az az ország határai közé szorult kisebbségi népeknek biztosítsa a nyugodt fejlődés lehetőségét és kielégítse gazdasági, kulturális és szociális érdekeit.

Románia kisebbségei szintén reménységgel és megnyugvással fogadják az ország felelős tényezőinek azon intézkedését, mely szerint kisebbségi főköormánybiztosságot állítottak fel azzal a hivatással, hogy legyen egy kizárólagos jogokkal felruházott intézmény a kisebbségi ügyek intézésére, a kisebbségi sorsból eredő panaszok orvoslására.

Mi a munkásosztály érdekeinek szempontjából és ezzel egyetemben az ország fejlődésének és előhaladásának érdekében valóan tartjuk a kormány eme intézkedését, hogy minél előbb eltűnjön a megkülönböztetés többségi és kisebbségi lakosság között. Tűnjenek el az itt-ott tapasztalható apró, tüszúrászerű bántások. Nem egy esetet tudnánk felsorakoztatni, amikor kisebbségi munkást elbocsátottak a munkából azzal az indokkal, hogy többségi, illetve román nemzetiségű munkást kénytelenek alkalmazni. A valóság pedig az, hogy nem azért bocsátják el a kisebbségi munkást, mert arra kényszerítik a munkaadót, hanem: mert munkáscsere által csökkentik a munkabért. Az újonnan felvett román munkást már alacsonyabb bérrel fizetik, mint elődjét és később már a kapu előtt lézengő kisebbségi munkást is visszaveszik munkába, természetesen még alacsonyabb fizetéssel. A munkaadók ilyeténen való eljárása nem a román elemek támogatását szolgálja, hanem a román elemek támogatása örve alatt a munkabérek letörését és így a kapitalista érdekeket.

De van még egy másik kérdés is, ami a kisebbségi munkás napi életkörülményeivel áll szoros összefüggésben. Vannak munkásközpontok, mint: a munkásbiztosító-pénztárak, munkakamarák, munkafelügyelőségek, ahova a munkások sérelmük, panaszuk és

különböző nyomoruságos helyzetük orvoslásáért fordulnak. Ha a kisebbségi munkások el is sajátították a román nyelvet, de vannak bizonyos ügyek, amit csak saját anyanyelvén tud kifejezni. Adassék meg a lehetőség, hogy aki nem tudja magát az állam nyelvén kifejezni, az a saját anyanyelvén adhassa elő panaszát. Áll ez pedig a csatolt területekre, ahol orvosok, betegsegélyzői és munkakamarai tisztviselők és munkaügyi inspektorok többsége éppen úgy beszél az azon területen élő kisebbségek nyelvét, mint az államnyelvet. Mennyire megkönnyebbül a munkaügyi konfliktusok — sokszor békés uton való — elintézése is, ha a munkás és munkaadó, a munkaügyi inspektor közbenjötté alkalmával saját anyanyelvén tárgyalhat és ha a munkaügyi inspektor maga is olyan nyelven beszél hozzájuk, amit ők is tökéletesen megértenek. Vagy milyen lelki megkönnyebbülést jelent a beteg munkásnak, ha az orvosnak vagy a pénztár tisztviselőjének saját anyanyelvén is előadhatja, amit más nyelven nem tud kifejezni.

Ime, a munkáséletből csak egy pár szerény példát hoztunk fel. Hiszen helyünk sincs rá kitérni a kisebbségi kérdés messze szétágazó területeire, csupán a mindennapi életben százszor is előforduló apró kis dolgok, de amelyeknek rendezése nagy lelki megnyugvást kölcsönözne minden dolgozó részére. És meg vagyunk győződve, nem akad egyetlen román lélek, amely felháborodna azon, hogy a kisebbségi munkás saját anyanyelvén beszél az orvossal, vagy azon, hogy a munkaügyi inspektor kisebbségi nyelven vezeti le a tárgyalásokat akkor, amikor a felek történetesen nem értik tökéletesen az állam nyelvét.

A munkásosztály részéről is csak teljes lelki megnyugvással fogadják a kormány intézkedését, mely szerint kisebbségi főköormánybiztosságot állított fel, melynek hatáskörébe tartozik a kisebbségi ügyek intézése. És sok reményt és bizalmat fűzünk mi is hozzá, a kisebbségi munkásosztály jövőbeni sorsát illetően.

A kisebbségi kérdés rendezése nem hozhat sérelmet, jogfeladást a többségi népek részére, mert hiszen a többség, illetve a románság kezében van a hatalom, ugy gazdasági, mint szociális téren. Csupán arról van szó, hogy a kisebbségek éljenek zavartalanul. A többségi nyelvet beszélők együttműködése a kisebbségi népekkel csak hasznára lehet az országnak, a közösségnek.

A főköormánybiztosság működési szabályzatáról királyi dekrétum jelent meg a „Monitorul Oficial” augusztus 4.-iki számában, amely dekrétumot itt közöljük és amely fontos kisebbségi jogokat határoz meg.

A dekrétum utal a miniszterelnök 4263—1938 számú előterjesztésére, az 1749 bis számú minisztertanácsi jegyzőkönyvre, a törvényellenőrző tanács 207. számú véleményezésére és az alkotmány 46. szakaszára s a következőket tartalmazza:

1. cikkely: A kisebbségi főköormánybiztosság közvetlenül a miniszterelnökségtől függ.

2. cikkely: A kultuszminiszteriumbeli volt kisebbségi igazgatóság különleges hatáskörén kívül a kisebbségi főköormánybiztosság még megbíztatik:

a) az összes törvényhozási és közigazgatási rendelkezéseknek a kisebbségekre való alkalmazásának felügyeletével;

b) szükség esetén az illetékes hatóságok figyelmének felhívásával, biztosítandó ezáltal az említett törvényhozási és közigazgatási rendelkezések pontos, egyetemes és méltányos alkalmazását;

c) az államban élő kisebbségek életével összefüggő mindenféle kérdések tanulmányozásával, hogy az illetékes fórumoknak a legmegfelelőbbnek tartott megoldásokat javasolhassa.

3. cikkely: Általában tevékenysége keretében a főköormánybiztosság szem előtt fogja tartani, hogy:

1. az összes románok, népi származásra és vallási hitre való tekintet nélkül, kötelesek a hazát életcéljük legfontosabb alapjának tekinteni (az alkotmány 4. szakasza);

2. a román állampolgárok nyelvi, faji vagy vallási megkülönböztetés nélkül egyenlőek a törvény előtt, amely iránt tisztelettel és engedelmisséggel tartoznak (az alkotmány 5. szakasza);

3. az érvényben levő törvények az összes román állampolgároknak nyelvre, fajra vagy vallásra való tekin-

tet nélkül ugyanazon polgári és politikai jogokat, egyazon bánásmódot és ugyanazon garanciákat biztosítják, következőképpen:

a) a kisebbségi román állampolgárok szabadon használhatják anyanyelvüket a vallásban, sajtóban, személyi és kereskedelmi kapcsolataikban, valamint a törvénynek megfelelőleg az illetékes fórum által jóváhagyott alapszabályok alapján engedélyezett egyesületeikben és összejöveteleikben. Ugyiszintén megfelelő könnyítéseket kapnak, hogy anyanyelvüket a bírósági fórumok előtt használhassák (az alkotmány 10. szakasza, az 1920 szeptember 26-iki törvény 8. és 9. cikkelye, valamint a kultusz törvény 1., 3. és 24. cikkelye);

b) a kisebbségi polgárok a többi román állampolgárokkal egyazon feltételek mellett élvezik azt a jogot, hogy költségükre jótékonyági, vallási és szociális intézményeket, valamint iskolákat és más nevelésügyi intézményeket létesítsenek, vezessenek és ellenőrizzenek, saját nyelvük használatának és vallásuk zavartalan gyakorlásának jogával a törvénynek megfelelőleg (az alkotmány 10. szakasza, az 1920 szeptember 26-iki törvény 9. cikkelye, a kultusz törvény 1., 14., 15., 16. és 24. cikkelye és az 1925-beli 146. számú törvény);

c) azokban a helységekből, amelyekben a lakosság jelentékeny részét kisebbségi polgárok alkotják, az illető kisebbségi polgárok által létesített nevelő, vallási és jótékony jellegű intézmények a törvény értelmében méltányos részt kapnak azokból az összegekből, amelyeket az állami vagy helyi költségvetések nevelésügyi, vallási vagy karitatív célra előirányoztak, természetesen tekintetbe véve a hasonló és ugyanazon kisebbségnek szánt állami intézmények létét (az 1920 szept. 26-iki törvény 10. cikkelye és a kultusz törvény 31. és 32. cikkelye);

d) ami a kisebbségi polgárok által nagy arányban lakott helységekből a közoktatást illeti, a román kormány megadja az összes könnyítéseket, hogy a kisebbségi polgárok gyermekei számára biztosítsa az anyanyelvükön való tanulást az állami elemi iskolákban (az elemi oktatásról szóló törvény 7. cikkelye);

e) végül a kisebbségi román állampolgárok foglalkozásukat ugyanazon feltételek között gyakorolhatják, mint az ország többi polgára s közhivatalokba, állásokba stb. is felvehető (az alkotmány 27. szakasza).

4. cikkely: A kisebbségi főköormánybiztosság véleményezését a közhatalóságok mindig kérni fogják, valahányszor olyan szükségesnek tartott intézkedést terveznek tenni, amely a vallásfelekezetre, oktatásügyre, intézményekre s általában bármely olyan kérdésre vonatkozik, mely a kisebbségeknél az állam keretében való életét érinti.

5. cikkely: Az illetékes minisztériumok a kisebbségi főköormánybiztosságnak felvilágosítást fognak adni és rendelkezésére bocsátják az egész dokumentáris anyagot, amelyre szükség lehet hatáskörével kapcsolatban.

6. cikkely: A miniszterelnök meghívhatja a kisebbségi főköormánybiztost, hogy vegyen részt a minisztertanács munkáiban, valahányszor olyan kérdések kerülnek megvitatásra, amelyek érdekelhetik a faji, nyelvi vagy felekezeti kisebbségeket.

7. cikkely: Javaslatait a főköormánybiztosság a miniszterelnökség útján teszi meg. Csak a miniszterelnök léphet közbe a szakminisztériumok főnökeinél a főköormánybiztosság által szükségesnek tartott intézkedések megtétele végett, míg az összes többi kérdésekben a kisebbségi főköormánybiztosság közvetlenül érintkezik a minisztériumokkal.

8. cikkely: A főköormánybiztosság hivatalai több ügyosztályra oszthatnak fel. Minden ügyosztály egy vagy több kisebbséget érdeklő kérdéseknek szenteli munkáját. A tisztviselők számát költségvetésileg állapítják meg.

9. cikkely: A vezetőszemélyzetnek, valamint az előadóknak ismerniük kell ama kisebbség nyelvét, amely hatáskörébe tartozik.

10. cikkely: A pénzügyminisztérium a miniszterelnökség által a kisebbségi főköormánybiztosság rendelkezésére bocsátja a működéséhez szükséges alapokat az új költségvetésig, amikor is ezeket a kiadásokat a miniszterelnökség költségvetésébe veszik fel.

Kelt Bucureștiben, 1938 augusztus 3-án.

Miniszterelnök: MIRON, Románia pátriárkája.

Eredménytel fejeződött be a tg.-mureși petroleum-finomítógyár munkásainak bérmozgalma

Lapunk múlt számában foglalkoztunk a tárgumureși petroleumfinomítógyárban alkalmazott munkások bérmozgalmával. Megírtuk, hogy a gyár igazgatósága csak a végső kényszerhelyzet folytán volt hajlandó a munkásokkal komoly tárgyalásokba bocsátkozni. A tárgyalások eredményre vezettek és a megegyezés a következőket tartalmazza: A havidíjasok általános 10%-os fizetésemelésben részesültek, továbbá az ő részükre is folyósítják a ruha-és cipőpénzt.

Ha a gyár munkásai nem álltak volna egységesen a havidíjasok igaza mellé, úgy ma nem lehetne eredményről beszélni. Ime, csak örök igazság marad, hogy: egyesülésben rejlik az erő.